

Per una maternitat feminista, per una maternitat desobedient

Escrit per Sara Cuentas, periodista i feminista descolonial. La Independent
dijous, 14 de març de 2019 18:56

Esther Vivas diu: “Per a mi una maternitat feminista és una maternitat desobedient, una maternitat insubmissa, que trenca amb els arquetips que ens han imposat al llarg de la història.”

"L'ideal matern oscil·la entre la mare sacrificada, al servei de la família i les criatures, i la superwoman capaç d'arribar a tot compaginant treball i criança". Així inicia Esther Vivas seva obra "mare desobedient. Una mirada feminista a la maternitat", un assaig on la periodista posa en relleu els reptes del fet de ser mares.

Amb una visió vindicativa i amb la memòria històrica de les que van lluitar pels drets individuals: les sufragistes, fins arribar als grups de dones que reflexionen sobre el part i la lactància, explica assumptes tan controvertits com la maternitat subrogada, els permisos de paternitat i maternitat iguals i intransferibles, la violència obstètrica i el dret a un part respectat o el negoci de la lactància artificial.

L'autora explica que la maternitat no només depèn de les pràctiques que nosaltres puguem dur a terme sinó també del medi en el qual s'exerceixi aquesta maternitat. És una maternitat que no es pot viure lliurement si les dones no es rebel·len contra el sistema establert. La maternitat ha de ser un assumpte públic, assenyala l'autora, perquè tingui un lloc cabdal en la societat i l'Estat.

Esther Vivas diu: “Per a mi una maternitat feminista és una maternitat desobedient, una

Per una maternitat feminista, per una maternitat desobedient

Escrit per Sara Cuentas, periodista i feminista descolonial. La Independent
dijous, 14 de març de 2019 18:56

maternitat insubmisa, que trenca amb els arquetips que ens han imposat al llarg de la història, que trenca amb la maternitat patriarcal que ha tancat a les mares a la llar i que ha infravalorat el treball de les cures.” Ella creu que la maternitat desobedient és aquella que trenca amb la concepció neoliberal actual de la maternitat en la qual la criança i la cura queden supeditats al mercat.

L'autora assenyala que “tradicionalment la maternitat ha estat un tema molt incòmode per al feminisme perquè ha estat un mecanisme de control del patriarcat. El feminisme s'ha rebel·lat contra aquesta imposició però no s'han abordat debats de fons sobre el que implica la maternitat i queda una relació mal resolta entre feminisme i maternitat.”

Vivas afirma que no es tracta de renegar del fet de ser mares sinó de les condicions en què som mares en el patriarcat. Afegeix que el problema de la maternitat no és la maternitat en si mateixa sinó la instrumentalització que ha fet el patriarcat de la maternitat. “Des d'un plantejament feminista el que s'ha de fer, i cito a Adrienne Rich, és trencar amb aquesta "institució" de la maternitat; amb aquesta imposició del que ha de ser la maternitat, i recuperar l'experiència materna sense idealitzar-per poder-la viure-se lliurement”, reflexiona.

La periodista explica que viure de manera plena la maternitat significa reivindicar no només des d'un punt de vista individual sinó també des d'un prisma social i polític. “La manera com la viurem no només depèn de les pràctiques que nosaltres puguem dur a terme sinó també del medi en el qual s'exerceix aquesta maternitat. I el medi, lamentablement, és un medi hostil a la criança, hostil a les mares. La violència obstètrica és un clar exemple de com no es tenen en compte les necessitats de les mares. També es veu clarament en la lactància materna perquè vivim en una societat que dificulta aquesta pràctica.”

“Cal deixar clar que sense un altre model de reproducció social és molt difícil viure una altra maternitat que trenqui amb el binomi de la maternitat patriarcal i la maternitat neoliberal”, agrega l'autora.

Esther Vivas també parla dels ventres de lloguer. “Quan parlem de "ventres de lloguer" no podem negar que darrere hi ha uns interessos econòmics molt concrets. Però el que cal assenyalar molt clarament és que la gestació subrogada converteix l'úter de la dona i l'embaràs en objecte de negoci. Està clar que voler ser mare i voler ser pare és molt comprensible, però no es poden anteposar els desitjos individuals a drets de tercers com són els drets de les criatures i de les mares gestants”. L'autora considera que no la societat no es pot oblidar que

Per una maternitat feminista, per una maternitat desobedient

Escrit per Sara Cuentas, periodista i feminista descolonial. La Independent
dijous, 14 de març de 2019 18:56

les dones que fan aquest tipus de pràctiques estan en una condició de desigualtat econòmica i social molt important i que si ho fan és perquè necessiten diners.

Finalment, aclara que “ser mare és un dret, però un dret que no pot xocar amb els drets d'altres. No pots imposar el dret de ser mare vulnerant el dret d'una altra dona o d'un nadó, si parlem de gestació subrogada”.